

SANOMAT Seurakunta

4/2025 www.salonseurakunta.fi 29.11.2025

Rauhoisaa adventin aikaa!

Kauneimmat
joulu laulut s. 4

Seimellesi
seisahdan s. 8-9

Joulukirkot s. 16

Kohti valoa

Suomessa on tunnetusti viisi vuodenaikaa: kevät, kesä, syksy, marraskuu ja talvi. Marraskuu on nyt takana. Kirkkovuosi on päättynyt tuomiosunnuntaihin ja uusi alkaa. Sunnuntaina kajahtavat jälleen ensimmäisenä adventtina Hoosianna-hymnit kirkoissa. Alkaa joulun, valon ja ilon juhla. Toivottavasti näin on mahdollisimman monen kohdalla.

Ikkunoihin ilmestyvät joulun läheisyydestä kertovat monet valot, jotka sympaattisella tavalla tuovat valoa pimeimmän vuodenajan keskelle. Miten suuri merkitys valolla onkaan ihmismieleen.

Epäilemättä joulu on juhla, jonka viettämiseen panostetaan enemmän kuin

mihinkään muuhun vuoden kierrossa olevaan juhla-aikaan. Jos perhettä on, kokoonnutaan yhteen ja ehkä suurin joululahja onkin yhdessä oleminen läheisten kanssa. Ei siis ihme, että joillekin juuri joulu on alakulon ja kaipauksen aikaa. Joulun sanoma on kuitenkin kaikille sama, "Teille on tänään syntynyt Vapahtaja".

Jeesuksen syntymää, Jumalan ihmiseksi tuloahan tässä kuitenkin pohjimmiltaan juhliitaan. Kaikkivaltias tuli ihmiseksi ihmisten keskelle, vieläpä varsin vaatimattomiin ja kolkkoihin olosuhteisiin, kokemaan kaiken sen ahdistuksen, syrjäytymisen ja vierauden, jota monet joutuvat elämässään kokemaan. Ehkä joulu voisikin olla tuomassa lohtua yksi-

näisyyden ja köyhyydenkin keskelle. Jumala on nähnyt elämämme niin arvokkaaksi, että lähetti Poikansa maailmaan kanssakulkijaksi.

Pimein vuodenaika on hiljalleen taittumassa. Joulun aikaan lähdetään taas kulkemaan kohti valoa päivien pidentyessä. Jotenkin tuo luonnon kiertokulku herättää toivoa. Voisiko olla mahdollista, että maailmassa tapahtuisi jotakin hyvääkin? Voisiko Ukrainassa käytävä sota vihdoinkin loppua? Sodan läheisyys muistuttaa jälleen siitä, miten tärkeää on itsenäisyys, vapaus ja omista asioista päättämisen mahdollisuus. Kohta vietämme taas itsenäisyyspäivää. Tuo päivä on saanut aivan uutta sisältöä Venäjän hyökkäyksen jälkeen. Käynnit

sankarihaudoilla muistuttavat jälleen, miten kallisarvoinen on itsenäisyys.

Toivotan kaikille joulurauhaa ja joulun iloa itsenäisessä Suomessa,

Timo Hukka
kirkkoherra



Diakonin Hajatelmiä

Mummolan joulukuusi

*Kantoi vaari tupaan
kuusen tuuhean,
tummanvihreäoksaisen
ja vihannan.*

*Katseli Anna sitä
silmin sädehtivin,
oli kuusi hänestä metsän kaunein
- tietenkin!*

*Mummo pöydälle nosti
hellästi laatikon.
Se täynnä kauniita koristeita
ja muistoja on.*

*Otti Anna käteensä ensin
tähden kimaltavan.
Hän toivoi vaarin sen
kuusen latvaan laittavan.*

*Tähden lähelle hän ripusti
pienen enkelin.
Se siunaisi heidän joulunsa
siivin hohtavin ja valkoisin.*

*Mummo asetteli oksille kynttilöitä,
ne somasti valaisevat
tummia talviöitä.*

*Ripusti Anna kuuseen vielä
palloja hohtavia
ja nauhoja sieviä, kimaltavia.*

*Anna ihastellen katseli
kimaltelevaa kuusta.
Miten kaunis oli tullutkaan
mummolan joulupuusta.*

Runo ja kuva: Kaija Virtanen



Pidetään hautausmaat kauniina

Pyhänpäivä ja joulukuu täyttävät haudat lyhyillä, kynttilöillä ja kukilla ja havuilla. Hautausmailla toivotaan, että hautakynntilät viedään käytön jälkeen niille varattuihin säiliöihin. Hautakynntilöitä kertyy sesonkiaikaan Salon seurakunnan hautausmailta ainakin 20 suurta lavallista.

Myös lyhdyt ja mahdollinen muu ehkä lumen alle jäänyt tavara tulisi kerätä pois ennen kevättä, myös hautakivien takaa. Kun kausityöntekijät aloittavat kevättyöt huhtikuun loppupuolella, ylimääräinen tavara joudutaan joka tapauksessa poistamaan eikä sitä voida säilyttää.

Keräämällä pois ylimääräiset tavarat autetaan hautausmailla työs-

kenteleviä ja pidetään yhteisesti yllä siistiä yleisilmettä.

Hautojen hoitomaksut eivät nouse

Haudan hoitoon liittyvät maksut, eli vaikkapa kesäksi sovittujen hoitojen maksut, eivät nouse. Seuraavat kesähoitotarjoukset Salon seurakunta lähettää taas helmikuussa. Uusista haudanhoitosopimuksista kannattaa ottaa yhteyttä maaliskuun loppuun mennessä numeroon 02 774 5209 ma-to klo 9–13.

Pyhäinpäivänä ja jouluna muistamme läheisiämme viemällä haudoille kynttilöitä ja lyhtyjä.



JONI RINNE

Seurakunta huolehtii hautauksista

Hautaustoimi on seurakuntien yhteiskunnallisista tehtävistä suurin; muita ovat väestökirjanpito sekä kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja irtaimiston ylläpito. Valtio on perinteisesti rahoittanut kirkon yhteiskunnallisia tehtäviä, mutta nyt leikan-

nut rahoitustaan, ja vahvimmin leikkaukset vaikuttavat juuri hautaustoimeen.

Hautatoimen maksuja joudutaan korottamaan

Valtio on perustellut tekemiään leikkauksia seurakuntien kirkollisvero-

tulojen ennakoidulla kasvulla, mutta kirkollisverotuottoja ei saa hautaus-toimen kuluihin käyttää. Hautaus-toimen maksujen tulee nimittäin olla samat kirkkoon kuuluville kuin siihen kuulumattomille, joten verotulot tulee käyttää seurakuntien varsinaiseen toimintaan. Seurakunnat joutuvat siis korottamaan hautaus-toimen maksujaan.

Korotus koskee hautapaikkojen hintoja, hautojen hallinta-aikojen hintoja ja hautaamiseen liittyviä kustannuksia.

Voiko muutokseen varautua?

Jo tämän vuoden puolella kannattaa ehkä katsoa voimassa olevat hautapaikkojen hallintasopimukset. Jos sopimuksen uusiminen olisi tulossa eteen piankin ensi vuoden puolella, kannattaa uusimiseen ryhtyä jo tämän vuoden puolella. Haudan hallinta-aikaa voi halutessaan jatkaa vanhoilla hinnoilla kohtuulliseksi ajaksi.

Uurnahautojen käytävä Helisnummen hautausmaalla.

JONI RINNE



SALON SEURAKUNNASSA MAKSUT OVAT 1.1.2026 ALKAEN SEURAAVAT:

Hautausmaksut	nykyinen hinta	hinta 1.1.2026 alkaen
Arkkuhautapaikka	200	600
Arkkuhautapaikka, muu kunta	500	1000
Arkkuhaudan hallinta-ajan jatko	100	500
Arkkuhaudan hallinta-ajan jatko, muu kunta	250	500
Uurnahauta	100	300
Uurnahauta, muu kunta	200	300
Uurnahaudan hallinta-ajan jatko	50	200
Uurnahaudan hallinta-ajan jatko, muu kunta	100	200
Muistolehto		50
Muistolehto, muu kunta	60	50
Arkkuhaudan avaus, peitto, peruskunnostus	250	750
Uurnahaudan avaus, peitto, peruskunnostus	25	300
Vainajasäilytys		
Vainajasäilytys, muu kunta		200

HALUAISIMME KUULLA AJATUKSIASI JA MIELIKUVIASI SEURAKUNNASTAMME!

Salon seurakunnan visuaalinen ilme uudistetaan Kirkon uuden graafisen ilmeen mukaiseksi. Nyt voit olla mukana uuden ilmeen kehittämisessä vastaamalla mielikuvakyselyyn! Vastaukset auttavat meitä kehittämään viestintäämme. Kysely on avoinna 3.12. saakka. Vastaamaan pääset QR-koodin tai seurakunnan nettisivujen kautta. Kiitos, että osallistut!



YHTEISVASTUU 2026 LIEVITTÄÄ IKÄÄNTYVIEN HÄTÄÄ

Yhteisvastuukeräys keskittyy ensi vuonna vanhenemiseen liittyvään pelkoon pärjäämisestä. Lahjoitusvaroin lievitetään ikääntyneiden ja heidän läheistensä hätää. Yhteisvastuu tukee jalkautuvaa ja kohtaavaa vanhustyötä, jossa vahvistetaan arjen turvaa ja osallisuutta erityisesti kotona asuvien ikääntyvien parissa.

Yhteisvastuu on evankelis-luterilaisen kirkon vuosittainen suurkeräys, joka auttaa heikoimmassa asemassa olevia syntyperään, uskontoon ja poliittiseen vakaumukseen katsomatta Suomessa ja maailman katastrofialueilla. Apu kanavoidaan perille Yhteisvastuun kokeneiden diakonia-, sosiaali- ja kehitysyhteistyön kumppanien kautta. Vuonna 2026 keräyksen tuotto ohjataan kotimaassa Suomen evankelis-luterilaisten seurakuntien kautta paikalliseen auttamistyöhön sekä Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto VALLI ry:n etsivään vanhustyöhön. Kansainvälinen kriisiapu ohjataan Suomen suurimman kehitysyhteistyöjärjestön Kirkon Ulkomaanavun kautta.

Kuluvan vuoden 2025 keräys on parhaillaan käynnissä. Tänä vuonna lahjoitusvaroilla vahvistetaan nuorten tulevaisuuskokoa Suomessa ja maailman kriisialueilla.

Tietoa keräyksestä: Yhteisvastuu.fi

Nämä lahjoitukset kartuttavat tänä vuonna Salon seurakunnan keräystulosta:

- MobilePay 91757
- Verkossa yhteisvastuu.fi/salo
- Pankin kautta, viitenumero 301770:

Aktia FI82 4055 0010 4148 41
Nordea FI16 2089 1800 0067 75
OP FI14 5000 0120 2362 28
Keräyslupa RA/2020/639



Kauneimmat Joululaulut

Suomen Lähetyseuran Kauneimmat Joululaulut kaikuvat jälleen maailman lasten puolesta. Tilaisuuksissa kerätään kolehti maailman heikoimmassa asemassa olevien lasten ja heidän perheidensä auttamiseksi. Kolehtiin voi osallistua käteisellä, MobilePaylla, tekstiviestillä ja verkossa.

LAUANTAI 29.11.

- Teijon kirkko klo 17

TORSTAI 4.12.

- Yliskylän kirkko klo 18

SUNNUNTAI 7.12.

- Kiskon kirkko klo 17
- Salon kirkko klo 14
- Salon kirkko klo 16
- Suomusjärven seurakuntakeskus klo 16
- Vaskion kirkko klo 15

PERJANTAI 12.12.

- Hajalan koulu klo 18

LAUANTAI 13.12.

- Angelniemen kirkko klo 16
- Ylikulman rukoushuone klo 16

SUNNUNTAI 14.12.

- Halikon kirkko klo 16
- Kiikalan kirkko klo 17
- Kosken seurakuntatalo klo 15
- Marttilan kirkko klo 18
- Muurlan kirkko klo 18
- Perttelin kirkko klo 17
- Suomusjärven kirkko klo 19
- Särkisalon kirkko klo 18
- Uskelan kirkko klo 15
- Uskelan kirkko klo 18

KESKIVIikko 17.12.

- Märjynnummen paloasema klo 18

TORSTAI 18.12.

- Alikulman rukoushuone klo 18

PERJANTAI 19.12.

- Muurlan Kyläpubi klo 18

LAUANTAI 20.12.

- Ravintola Musine klo 18
- Kyläravintola Terho klo 19

SUNNUNTAI 21.12.

- Kuusjoen kirkko klo 17
- Perniön kirkko klo 18

TIISTAI 6.1.

- Vaskion seurakuntakoti klo 15

DE VACKRASTE JULSÅNGERNA

Lördag 13.12. i Finby kyrka kl 18

SELKOKIELISET KAUNEIMMAT JOULULAULUT

Ke 10.12. klo 13 Salon seurakuntatalo

KAUNEIMMAT JOULULAULUT -MESSU

- Su 14.12. Kuusjoen kirkossa klo 10
- Su 21.12. Kiikalan, Perttelin ja Uskelan kirkossa klo 10
- Ti 6.1. Suomusjärven seurakuntakeskuksessa klo 10



Prarw ja Preaw ovat 11-vuotiaat thaimaalaiset kaksoiset. Mahdollisuus koulutukseen, terveydenhoitoon, riittävään ravintoon ja puhtaaseen veteen on monelle kaukainen unelma. Mikä voisikaan olla hienompi joululahja kuin tehdä unelmasta totta Suomen Lähetyseuran kautta!



Etiopialainen Zehara Amer on kahden lapsen yksinhuoltajaäiti, jonka mies hylkäsi perheensä, koska toinen lapsista oli vammainen. Sualiha, 11, vammautui synnytyksen yhteydessä, joka pitkittyi erinäisten komplikaatioiden vuoksi. Lähetyseuran tukeman työn ansiosta Zehara voi nyt jättää Sualihaan hoitoon Dessien vammaisten lasten kuntoutuskeskukseen ja mennä itse sillä välin töihin. Sualiha on saanut kuntoutuskeskuksessa fysioterapiaa ja pystyy sen ansiosta nyt tarttumaan itse esineisiin. "Hän on suloinen ja iloinen tyttö. Aina sosiaalinen. Suurin muutos kuntoutuskeskukseen tulon jälkeen on ollut se, että nyt hän ryömii itse", Zehara kertoo.



ANNIKA MÄÄTTÄNEN

Viisi suosituinta joululaulua

Nämä laulut ovat viime vuosina olleet suosituimmat joululaulut Suomen Lähetyseuran "Vuoden Kauneimman Joululaulun" äänestyksessä:

- Taivas sylissäni
- Varpunen jouluaamuna
- Sydämeeni joulun teen
- Sylvian joululaulu
- Tulkoon joulu

Uudet laulut

Tänä vuonna Kauneimmat Joululaulut -vihko sisältää uusia lauluja sekä lauluja, joita ei ole ollut vähään aikaan:

- Enkellaulu kajahtaa
- Ensimmäinen joulu
- Hyvän joulun toivotus
- Hän seimessä nukkuu
- Jouluyön hymni
- Osaatko naattia joulusta?
- Piirrän pienen tähden
- Tuiki tuiki tähtönen

Joulukonsertit

Tiedot konserteista: www.salonseurakunta.fi/musiikki/joulukonsertit

OP LOUNAISMAAN JOULUKONSERTTI

Ti 2.12. klo 18 Uskelan kirkko
OP Lounaismaan omistaja-asiakkailleen tarjoamassa konsertissa esiintyvät laulaja Saara Aalto, sellisti Helena Plathan ja pianisti Jouni Somero.

ANTTI RAILIO RAKKAUDEN JOULU

To 4.12. klo 19 Uskelan kirkko
Liput: Lippu.fi

JOULU KYLÄSSÄ SWINGING MAMAS

La 6.12. klo 15 Salons kirkko
La 13.12. klo 18 Kiskon kirkko
Swinging Mamas -lauluyhtye; Saija-Reetta Kotirinta, Malla Pelo ja Maiju Valjus.
Vapaa pääsy. Järj. Salons kaupungin osallistavan budjetoinnin tuella.

TURUN MUSIIKINYSTÄVIEN ORKESTERIN JOULUKONSERTTI

Su 7.12. klo 16 Marttilan kirkko
Joht. Antti Haapalainen.
Vapaa pääsy, ohjelma 20 €.

NINA TAPIO & NETTA SKOG TOIVEENA JOULU

Su 7.12. klo 17 Perttelin kirkko
Vapaa pääsy, ohjelma 20 €.

HELSINGIN POLIISISOITTOKUNNAN JOULUKONSERTTI

Ti 9.12. klo 19 Uskelan kirkko
Solistina Timo Riihonen. Joht. ylikapellimestari Sami Ruusuvaara.
Vapaa pääsy.

KUOROJEN JOULU

Ke 10.12. klo 18 Perniön kirkko
Leticia, Laurin lapset, Perniön mieskuoro, Perniön Laulu kuoro sekä Laulusiskot.
Vapaa pääsy.

USKELAN KOULUN LUCIA-KONSERTTI

To 11.12. klo 18 Uskelan kirkko
Uskelan koulun musiikkiluokkien perinteinen konsertti.
Vapaa pääsy, ohjelma 15 €.

TULE JOULU KULTAINEN

To 11.12. klo 18 Kiskon kirkko
Pianisti-laulaja Markku Peimola.
Vapaa pääsy, ohjelma 10 €.

JOULUN KANSSAS JAAN

Pe 12.12. klo 19 Halikon kirkko
Piija laulajatar (Pia Ahonen) ja Emmi Raasumaa, säestys Antti Samuelsson, kitara, ja Eetu Sadeharju, piano.
Vapaa pääsy, ohjelma 20 €.

LUCIA-JUHLA

La 13.12. klo 18 Halikon kirkko
Järj. Halikon musiikkiihdistys.

JARKKO AHOLA JOULURAUHAA PÄÄLLE MAAN

La 13.12. klo 19 Uskelan kirkko
Liput: Lippu.fi

YSTÄVYYDEN JOULU

Ma 15.12. klo 19 Uskelan kirkko
Letician kuoroperhe ja Kamu-kuorot Kaarinasta.
Vapaa pääsy, ohjelma 10 €.

JUHA TAPIO - JOULU 2025

Ti 16.12. klo 19 Uskelan kirkko
Liput: Ticketmaster.fi
Jokaisesta myydyistä lipusta 2 € Kirkon Ulkomaanavun työhön kriisialueiden koulujen tukemiseksi.

AMANDA TINELLIN SELLOKONSERTTI

Ti 16.12. klo 19 Halikon kirkko
Salons musiikkiopiston oppilas Amanda Tinellin syventävien opintojen lopputyö.
Vapaa pääsy.

JANNAN JOULU

Ke 17.12. klo 18 Halikon kirkko
Janna Hurmerinta. Järj. SalPa Jalkapallo.
Liput: Nettilippu.fi, tuotto SalPa Jalkapallon hyväksi.

ANNA AIROLA & UMO HELSINKI JAZZ ORCHESTRA: PÄHKINÄNSÄRKIJÄ

To 18.12. klo 18 Uskelan kirkko
Joulun lumoavien jazzsatu koko perheelle.
Sadunkertojana Anna Airola, musiikista vastaa UMO Helsinki Jazz Orchestra.
Kesto n. 70 minuuttia.
Liput: Ticketmaster.fi

JOULUN ODOTUKSESSA

To 18.12. klo 19 Halikon kirkko
Salons Musiikkiopiston laulajat.
Vapaa pääsy.

PRELUDI JOULULLE

Pe 19.12. klo 18 Perniön kirkko
Pianisti Kaisa Kaartinen ja sellisti Rufus Långbacka.
Vapaa pääsy, ohjelma 10 €.

JOULURAUHAA JA RAKKAUTTA

La 20.12. klo 17 Kiskon kirkko
Laulajat Teppo Niemi ja Veronika Istomina, pianistina Annika Treuthardt.
Vapaa pääsy, kolehti ovella.
Tuotosta 50 % Ukrainan sodasta kärsivien ihmisten auttamiseen.

HALIKON JOULU

La 20.12. klo 18 Halikon kirkko
Halikon musiikkiihdistyksen joulukonsertissa esiintyvät Saara Rauvala, Emmi Raasumaa, Peppi Laine, nuoret tähdet Nicklas Käldestrom ja Siiri Halkilahti, Helinäiset-kuoro, viulisti Marjatta Ilomäki, pianistit Henni Isojunno ja Mikko Ilomäki sekä kitaristi-laulaja Tom Käldestrom.
Vapaa pääsy, ohjelmahinta.

ALBERTIN JOULU

Su 21.12. klo 16 Uskelan kirkko
Esiintymässä salolainen 6-vuotias Albert Friberg.

Vapaa pääsy. Kolehti Salons seurakunnan alueen lasten ja nuorten kulttuuriharrastustoiminnan tukemiseen diakoniatyön kautta.

PYHÄ YÖ

Ma 22.12. klo 19 Perniön kirkko
Parkkiman Laulumiehet ja Perniön mieskuoro.
Vapaa pääsy, ohjelma 20 €.

LOPPIAINEN EINO GRÖNIN KANSSA

Ti 6.1. klo 16 Perniön kirkko
Järj. Perniö kulttuurisäätiö.
Liput 25 €.

Muita konsertteja

KIITOKSEKSI LAULUT NÄÄ

Su 30.11. klo 15 Salons srk-talo
Salons Veteraanilaulajat, joht. Sanna Räisänen ja Salons Seudun Harmonikkakerhon senioriorkesteri, joht. Tuomas Virtanen. Esitelmä sotahistorioitsija Eeva Tammi. Lotta-perinneyhdistyksen kanttiini ennen esitystä ja väliajalla.
Vapaa pääsy.

TURUN YLIOPISTON KUORO

La 31.1. klo 16 Uskelan kirkko

BACHIN H-MOLLIMESSU

Su 8.2. klo 18 Uskelan kirkko
Key ensemble

Musiikkitilaisuuksia

- SuLat – laulutuokio ke 3.12. klo 13.30 Suomensjärven srk-keskuksessa.
- Laulutupa – yhteislauluhetki ke 10.12. klo 13 Marttilan srk-talossa.
- Joululauluja kanttorin johdolla ke 17.12. klo 13.30 Suomensjärven srk-keskuksessa.

Sydämellä ruoka ja ihmiset

RIITTA KOIVISTO

Marjaana Toivonen on jättänyt Salon seurakuntatalon kahvilan seuraajalleen. Se ehti olla hänen työpaikkansa kaksi vuotta. Työ seurakunnassa alkoi kuitenkin jo vuonna 2004 Perttelissä Juvankosken kesäködin emäntänä.

– Se on ihan sinun paikkasi, yllyttivät tutut aikoinaan ja olivat oikeassa, sillä kesäköti oli Marjaanalle rakas paikka.

Juvankoskella nimittäin tutustuivat aikoinaan toisiinsa Marjaanan vanhemmat, sillä siellä oli saha, joka tarvitsi puutavaran kuljettajia, ja sähköyhtiö, jossa tarvittiin konttoristeja. Perheen asuntokin oli aluksi työpaikan yhteydessä, eikä senkään jälkeen asuttu kaukana.

Kierros maailmalla

Pertteliläisessä kodissa karjalainen äiti laittoi erinomaista ruokaa. Syötiin karjalanpiirakoita ja -paistia, mutta myös pastanttipuuroa, jonka teko oli opittu joltain tutulta, sillä karjalainen ruoka se ei ollut.

– Kyllä, todella tykkään siitä, vakuuttaa Marjaana, joka on keittänyt seurakunnassa monet pastanttipuurot ja tulee ehkä vapaaehtoisenaikin keittämään.

– Ruuanlaitto on ehdottomasti lähellä sydäntä ja jollain tavalla lapsuuden haave.

Koulutuksen myötä Marjaanasta tuli ”vanhanaikainen kodinhoitaja”. Hän työskenteli aluksi muun muassa Helsingin kaupungilla ja ”rikkaitten perheissä”, yhdessäkin peräti kaksitoista vuotta. Kokoaikaiseen työhön kuului kaikista taloustöistä huolehtiminen. Välillä oltiin Ruotsissa ja puoli vuotta Amerikassakin. Joskus oli isoja juhlia, joihin kokkitutut tulivat auttamaan.



Emäntä-siivooja Marjaana Toivonen on viimeiset kaksi työvuottaan seurakunnassa luotsannut kahvila Mannaa Salon seurakuntatalossa.

Hyviä muistoja tuolta ajalta on aivan liikutukseen asti.

– Ihan voisi kirjan kirjoittaa!

Seurakuntatyötä Juvankoskelta Mannaan

Juvankosken paikka löytyi, kun Marjaana oli jo vähän aikaa asunut pääkaupunkiseudun

jälkeen Salon seudulla. Työ laajeni sittemmin suuren Salon seurakunnan muihinkin leirikeskukseen ja seurakuntataloihin.

Kesiiin kuuluivat rippikoululeirit. Tavoitteena oli, että pyhinä nuoret saivat vähän parempaa ruokaa.

– Lihapullia ja muusia tietysti, mutta joskus kokolihaakin, että oppisivat syö-

mään muutakin kuin jauhelihaa. Uusia perunoita ja savukalaa. Mustikkakukkoa vaniljakastikkeen kanssa.

Uuden seurakuntatalon Mannan emäntä sai työskentelytilakseen upouuden keittiön, vapaaehtoisia mukaan työhön ja viikoittain tietyt ajat kahvilaa, keittokeski-viikkoa ja yhteisöruokailuja varten.

Kokeiltiin, mikä maistui: Sämpylät ja muna-anjovisleivät jäivät listalle, suolaiset piirakat eivät.

– Munkit tekevät aina kauppansa ja vaikka marjapiirakka.

Tärkeiksi muodostuivat ihmiset. Alkoi tulla kanta-asiakkaita ja -porukoita.

– Parhaimpana lohisoppapäivänä on käynyt sata ihmistä. On tullut hyvää palautetta.

Yhteistä aikaa kotiin

Nyt oli juuri oikea aika siirtyä pois työelämästä, että olisi miehen kanssa yhteistä aikaa.

– Elämä on niin arvaamatonta.

Syksyllä on jo kerätty ja säilötty mustikat, puolukat, karpalot... ja mustat torvisienet, joita kaikkia ei jaksettu edes poimia. Ja haaparouskut ja muut rouskut.

– Suolasienet ovat varmaan Karjalasta tullut perintö. Sienisalaattia täytyi olla ainakin joulupöydässä.

Tulevalta Marjaana odottaa ainakin rauhallisia aamuja. Tarkkaan hän ei tekemisistään haluakaan suunnitella. Elämä muotoutuu kyllä.

– Mies on puolikauhuissaan, kun olen sitten kotona päämääröimässä, mutta jonkinlainen rytmi olemiseen varmasti kehitty.

Vapaan ajan alkuun intohimoiset golfarit lähtivät Espanjaan.

– Kerrankin saa olla pois koko marraskuun!

MYYJÄISTUOTTEITA ENNAKKOTILAUKSESTA

Joululaatikoita ja leivonnaisia voi tilata ennakkoon **1.–11.12.** nettilomakkeella tai soittamalla lähetys sihteeri Henna Seppälälle, p. 044 774 5214.

Tilaus on sitova. Tuotto lyhentämättömänä Salon seurakunnan nimikkolähettien ja -kohteiden työhön Suomen Lähetysseuran kautta.

Tuotteiden nouto Salon seurakuntatalosta (Kirkkokatu 6) to 18.12. klo 13–17. Tuotteet tehdään ilman säilöntäaineita, joten laatikot tulee säilyttää kotona pakastimessa. Myös leivonnaiset suositellaan pakastamaan. Emäntä ottaa ilolla apua vastaan valmistukseen ja pakkaamiseen. Kysy vapaaehtoistehtävistä lisää Hennalta.

ENNAKKOON TILATTAVAT TUOTTEET

Laktoosittomia, osa myös gluteenittomia (G)

- Laatikot pieni 0,4 l/5 € ja iso 0,8 l/8 €
 - imelletty perunalaatikko (raakapakaste) 0,8 l
 - lanttulaatikko (G) 0,8 l ja 0,4 l
 - porkkanalaatikko (G) 0,8 l ja 0,4 l
 - maksalaatikko rusinoilla (G) 0,8 l ja 0,4 l

- maksalaatikko ilman rusinoita (G) 0,8 l ja 0,4 l
- Kuivakakut
 - hedelmäkakku (n. 600 g) 12 €
 - taatelikakku (n. 600 g) 12 €
 - kakku-mix 14 € (Vironperän vieraskakku n. 400 g ja mummon suklaakakku n. 400 g)
- Saaristolaisleipä (maidoton), kokonainen 8 €, puolikas 4 €
- Piimälimppu 6 €
- Rovastin parempi sinappi (G) (150 g) 6 €

MYYJÄISIÄ JA KAHVILOITA HALIKON SEURAKUNTATALOSSA

Su 14.12. myyjäiset klo 17.15–18.30. Mukana rysäläiset. Lasten kirppis-pöytä. Arpajaiset. Arpavoittoa ja myytävää lähetysten hyväksi voi tuoda klo 14–16.

KAUKURIN RUKOUSHUONEESSA

Ke 3.12. klo 18. Lauletaan joululauluja, myyjäisissä perinteinen huutokauppa sekä arpajaiset rukoushuoneyhdistyksen hyväksi. Glögitarjoilu.

KIIKALAN SEURAKUNTATALOSSA

Su 30.11. klo 11–12. Joulutorttukahvit ja -mehut sekä myyntituotteita lähetystyön hyväksi.

KOSKEN SEURAKUNTATALOSSA

Su 14.12. Joulukahvila ja -myyjäiset klo 14–16. Myytävää (leivonnaisia) vastaanotetaan. Tuotto lähetystyölle.

MARTTILAN SEURAKUNTATALOSSA

Su 30.11. klo 11–12 joulupuuroa, kahvia, herkkuarpajaiset. Tuotto lähetystyölle.

PERNIÖN SEURAKUNTATALOSSA

Su 21.12. klo 16–18 puurobaari, torttukahvila ja myyjäistuotteita. Tuotto lähetystyölle.

SALON KIRKON SIVUSALISSA

Su 7.12. klo 13–17.30 myynnissä villasukkia, kynttilöitä, kortteja, kalentereita ja Puupäiden tuotteita. Sisäänkäynti sakastin ulko-ovesta. Tuotto Lähetysseuran Lasten Pankille.

SÄRKISALON SEURAKUNTAKODISSA

La 13.12. myyjäiset klo 12–14. Mukana yhdistykset ja yritykset, pöytävuokrien tuotto Yhteisvastuulle.

VASKION SEURAKUNTAKODISSA

Su 7.12. klo 16–17 joulupuuroa, kahvia ja myyjäistuotteita lähetystyön hyväksi. Myytävää ja tarjottavaa vastaanotetaan.



Elävä kirjasto Perniössä

Ensimmäisenä adventtisunnuntaina 30.11. Perniön kirkossa pidettävän hoosiannakirkon päätteeksi järjestetään Elävä kirjasto, jossa voi lainata seurakunnan työntekijän tai vapaaehtoisen. Seurakunnassa työskentelevät ja vapaaehtoiset toimivat hyvin monenlaisissa tehtävissä. Elävässä kirjastossa lainaaja pääsee keskustelemaan seurakunnan työstä, toiminnasta ja kokemuksista. Laina-aika on noin 10 minuuttia. Elävästä kirjastosta vastaa seurakunnan vapaaehtoisryhmä Kaik naise föli.

Seurakunnassa toimivat henkilöt saattavat kohdata työssään ja vapaa-ajallaan ennakkoluuloja ja stereotypioita seurakunnan toiminnasta ja uskonnosta. Elävässä kirjastossa käytävien kahdenkeskisten tai pienessä ryhmässä käytävien keskustelujen avulla näitä voidaan oikaista ja lieven-

tää. Ennakkoluulojen ja stereotypioiden taklauksessa hyvä keino on keskustella asiasta avoimin mielin ja uteliaasti, mutta keskustelukumppania arvostaen.

Elävä kirjasto on Nuorisoala ry:n ylläpitämä menetelmä, jonka tavoitteena on edistää erilaisten ihmisten välisten kohtaamisten avulla moninaisuuden, ihmisoikeuksien ja ihmisarvon kunnioittamista. Järjestävän ryhmän nimestä huolimatta ihan kaikki ovat lämpimästi tervetulleita klo 10 alkaen messuun, Elävään kirjastoon ja näiden jälkeen puurolle Perniön seurakuntatalolle!

Elävässä kirjastossa Perniön kirkossa 30.11. voi lainata työntekijän tai vapaaehtoisen. Kuvassa työntekijöitä, vas. Eija Korpi, Mari Kettunen, Hanna Hannula, Lauriina Hurtig ja Maria Rainio-Alaranta.



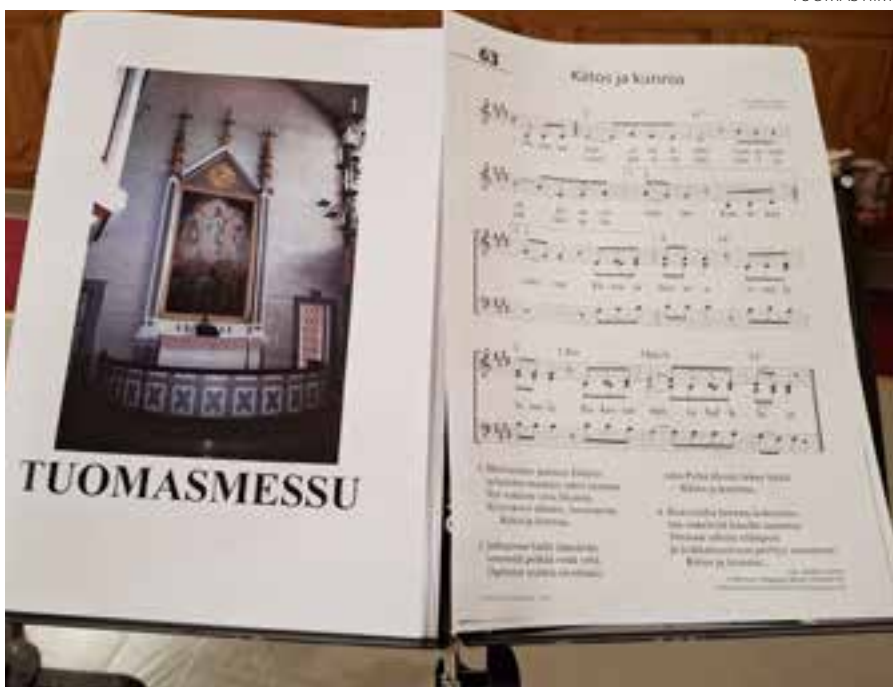
Tuomassyksy ja tuleva kevätkausi

Tänä syksynä on vietetty kolme tuomasmessua. Uutena toimintana on kahdesti laulettu tulevan tuomasmessun lauluja Salon kirkossa. Syksyn ensimmäisessä messussa Halikossa 28.9. saarnasi Helsingin tuomasysteisin toiminnanjohtaja Kati Pirttimaa. Saarna on luettavissa hänen kotisivuillaan. Lokakuun lopulla oli tuomasmessu pitkästä aikaa Kiikalassa. Uskelan kirkossa on ensimmäisen adventin tuomasmessu su 30.11.

Tuomasmessujen kevätkausi alkaa 8.3. Särkisalossa. Tätä messua varten pidetään tuomastreffit su 25.1. Särkisalon

kirkon messun jälkeen. Olet lämpimästi tervetullut katsomaan, miten tuomasmessua rakennetaan. Helppoja ja vähän haastavampia tehtäviä on vapaaehtoisille tarjolla. Toisena pääsiäispäivänä on tuomasmessu jo perinteisesti Halikon kirkossa. Kevään viimeinen tuomasmessu on Kuusjoella 17.5. Tuomastreffit ja lauluihin tutustumiset jatkuvat kevätpuolella, seuraa seurakunnan ilmoituksia ja nettiä. Lisätietoja: www.salonseurakunta.fi/tuomasmessu.

Tuomastiimi kiittää kaikkia messuihin osallistuneita ja erityisesti paikallisia toimijoita!



Lokakuussa pidettiin tuomasmessu Kiikalán kirkossa.

PEXELS



ADVENTIN AJAN KIRKONMENOJA

- Itsenäisyyspäivän seppelleenlaskut sankarihautoilla jumalanpalvelusten yhteydessä. Juhlallisuuksista tarkempaa tietoa www.salo.fi.
- Joulukirkot s. 16.
- Jumalanpalvelus Halikon tai Uskelan kirkosta sunnuntaisin klo 10 Järviradiossa 102.9 MHz. Nettiradio löytyy seurakunnan verkkosivujen etusivulta. YouTube-kanavalle tulee myös jumalanpalveluksia katsottavaksi.

1. ADVENTTISUNNUNTAI 30.11. Tule laulamaan Hoosiannaa!

- Messu Halikon kirkossa klo 10, lapsille sakastipyhis ja leikkinurkka. Riisipurolounas, joulukorttipaja ja Kauneimmat joululaulut -äänestys srk-talossa.

- Perhemessu Kiikalán kirkossa klo 10. Adventtikahvila ja -myyjäiset srk-talossa.
- Messu Kiskon kirkossa klo 10. Kirkkokahvit.
- Messu Kuusjoen kirkossa klo 13. Glögit ja piparit. Jouluseimi rakentuu.
- Messu Marttilán kirkossa klo 10, lasten kynttiläkulkue. Joulupuuro ja -kahvit srk-talossa.
- Adventtivesper Muurlán kirkossa klo 17.
- Messu Perniön kirkossa klo 10. Elävä kirjasto ja riisipuuroa.
- Messu Perttelin kirkossa klo 10. Glögit ja piparit. Jouluseimi avautuu.
- Messu Särkisalon kirkossa klo 13.
- Tuomasmessu Uskelán kirkossa klo 17. Iltate.
- Holy Communion in English at 1 p.m. (13:00) at Salo Church.

ITSENÄISYYSPÄIVÄ LA 6.12.

- Hartaus Angelniemen sankarihaudalla klo 10.
- Jumalanpalvelus Halikon, Kiskon, Muurlán, Perniön, Perttelin, Suomusjärven, Särkisalon ja Uskelán kirkossa klo 10.
- Jumalanpalvelus Kiikalán kirkossa klo 14.
- Kenttäjumalanpalvelus Kosken sankarihau-dalla klo 12 ja Marttilán sankarihau-dalla klo 10.
- Partiolaisten lupauksenanto Perniön sankarihau-dalla klo 17.30 (kynttiläkulkue) ja Perttelin kirkossa klo 14.

2. ADVENTTISUNNUNTAI 7.12.

- Messu Kosken srk-talossa ja Uskelán kirkossa klo 10.
- Iltamessu Halikon kirkossa klo 18.
- Deutsche Adventgottesdienst in der Kapelle des Gemeindehauses zu Salo um 16 Uhr.

3. ADVENTTISUNNUNTAI 14.12.

- Messu Halikon ja Perniön kirkossa klo 10.
- Kauneimmat joululaulut -messu Kuusjoen kirkossa klo 10.
- Iltamessu Salón kirkossa klo 17.

4. ADVENTTISUNNUNTAI 21.12.

- Kauneimmat joululaulut -messu Kiikalán, Perttelin ja Uskelán kirkossa klo 10.
- Messu Särkisalon kirkossa klo 10.
- Iltamessu Halikon kirkossa klo 18 ja Salón kirkossa klo 17.

JOULUISET HARTAUDET JA ULKOILMAKIRKOT

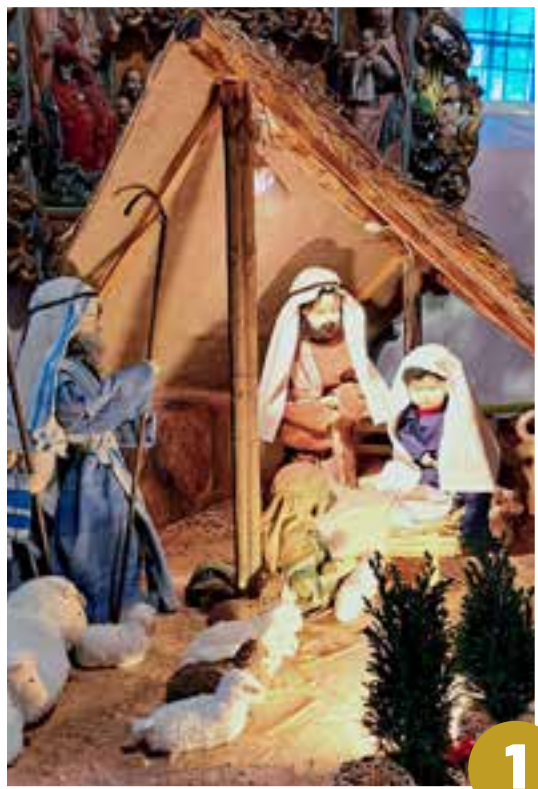
- Kehitysvammaisten joulukirkko pe 19.12. klo 13 Perniön kirkossa. Mukana mm. Pertti Arola sekä Perniön toimintakeskuksen väki.
- Lyhtykirkko Aroniityn metsäkirkossa (Salmensivuntie 19-2) ke 17.12. klo 16. Järj. Kiskon Maa- ja kotitalousnaiset.
- Metsäkirkko Kuusjoen metsästysmajalla (Hongistontie 421) la 20.12. klo 15. Järj. Kuusjoen metsästysseura ja Maa- ja kotitalousnaiset.
- Riistan joulurauha su 21.12. klo 18 Huh-taanmäen metsäkirkossa Marttilassa.
- Selkokielineen Kauneimmat Joululaulut -hartaus ke 17.12. klo 13 Uskelán kirkossa.

AVOIMET OVET JA EHTOOLLINEN SALON KIRKOKSA

- Avoimet ovet Salón kirkossa tiistaisin klo 12–13.30 (ei 23.12., 30.12. ja 6.1.). Vietä hetki arkipäivän reititissä musiikin hoivassa.
- Arkipäivän hiljainen ehtoollinen to 11.12. ja 22.1. klo 11 Salón kirkossa.

JUMALANPALVELUSKOULUTUS SEURAKUNTALAISILLE

La 24.1.2026 klo 14 alkaen Halikon srk-talossa ja kirkossa annetaan koulutusta jumalanpalveluksen eri tehtäviin kaikille kiinnostuneille. Kouluttajina ovat Halikon papi, kanttori ja suntio.



1

TEA URSIN



4

SUVI LAAKSONEN



10



2

MARIA RAINIO-ALARANTA



5

MARIA SIRÉN



11



3

MARIA SIRÉN



6

MARIA RAINIO-ALARANTA



8

MARTTI SANTAKARI



12

Nyt seimellesi seisahtan

Salon seurakunnan kirkkoihin ja muutamiin ulkorakennuksiin rakennetaan tänäkin jouluna seimiasetelmia ihasteltavaksi. Seimen äärellä voit hiljentyä joulun sanomaan.

Seimiasetelmien kuvat ovat aiemmilta vuosilta. Arvaatko tai tiedätkö, missä nämä asetelmat ovat? Vastaukset löydät tämän sivun alareunasta.

Miltä seimiasetelmat näyttävät tänä jouluna, kierrä katso-massa vaikka kaikki! Kirkoissa olevia asetelmia pääsee katselemaan tilaisuuksien aikana.

KATI KOSKIVAINIO



ALEKSI HEIKKINEN



KAISA SUUTELA-KUISMA



1. Hallikko 2. Pertteli 3. Suomusjärvi 4. Kisko
5. Pernio 6. Kiilikala 7. Marttila 8. Särkisalo 9. Kisko
10. Kuusjoki 11. Suomusjärvi 12. Muurla 13. Uskela

Jouluevankeliumi

Jouluevankeliumi on Raamatusta, Luukkaan evankeliumista, löytyvä kertomus Jeesuksen syntymästä. Tarina toivosta ja rauhasta koskettaa sukupolvesta toiseen.

Jouluevankeliumin käännöksiä suomeksi on neljä, Agricolan 1500-luvun käännöksestä tähän päivään. Lue tai kuuntele ensimmäisen joulun sanoma ja anna joulurauhan täyttää mielesi: www.piplia.fi/jouluevankeliumi

Luuk: 2:1–20, UT2020

Niihin aikoihin keisari Augustus määräsi, että kaikkien maailman ihmisten piti ilmoittautua veronmaksajiksi. Näin laadittiin ensimmäinen veroluettelo Quiriniuksen hallitessa Syyriaa. Kaikki lähtivät omaan kotikaupunkiinsa ilmoittautumaan.

Myös Joosef lähti galilealaisesta Nasaretin kaupungista Juudeaan, Daavidin kaupunkiin Betlehemiin, koska hän oli Daavidin sukua. Matkalla oli mukana Maria, joka oli luvattu Joosefille vaimoksi ja joka oli raskaana. Kun he olivat perillä, synnytyksen aika tuli ja Maria synnytti eläinten suojassa pojan, esikoisen. Hän kapaloi vauvan kankaaseen ja laski tämän lepäämään kaukaloon eläinten heinille, koska heille ei ollut tilaa majapaikassa.

Sillä seudulla oli paimenia yöllä ulkona vartioimassa laumaansa. Herran enkeli tuli heidän luokseen, ja Herran kirkkaus ympäröi heidät. He pelästivät pahoin, mutta enkeli sanoi heille: »Älkää pelätkö. Minä ilmoitan teille suuren ilouutisen, joka koskee koko kansaa. Daavidin kaupungissa on tänään syntynyt teille Pelastaja. Hän on Kristus, Herra. Tunnistatte lapsen siitä, että hän makaa kankaaseen kapaloituna heinien päällä kaukalossa.» Äkkiä enkelin seuraksi ilmestyi valtava taivaallinen sotajoukko, joka ylisti Jumalaa:

»Kunnia korkeuksien Jumalalle
ja rauha maan päällä ihmisille,
joita hän rakastaa.»

Kun enkelit olivat palanneet taivaaseen, paimenet sa-noivat toisilleen: »Lähdetään heti Betlehemiin katso-maan, mitä siellä on tapahtunut ja mistä Herra on meille ilmoittanut.» He lähtivät kiireesti ja löysivät Marian, Joosefin ja vauvan, joka makasi kaukalossa heinien päällä. Tämän nähdessään he kertoivat, mitä heille oli lapsesta sanottu. Kaikki kuulijat olivat ihmeissään paimenien puheista, mutta Maria painoi kaiken sydämeensä ja yritti ymmärtää, miten asiat liittyivät toisiinsa.

Paimenet lähtivät takaisin kiittäen ja ylistäen Jumalaa siitä, mitä olivat kuulleet ja nähneet. Kaikki oli ollut juuri niin kuin heille oli sanottu.

SUURI LEIKKI -KERHO

Kerho 3–8-vuotiaille lapsille tiistaisin klo 17.30–19.30 Salon seurakuntatalossa. Kerhossa sukellaan montessoripeda-gogiikkaan perustuvan Godly play-menetelmän kautta kertomusten maailmaan ihmetellen, tutkien, leikkien ja taiteillen. Tarjolla myös iltapalaa. Lisätiedot ja ilmoittautuminen netissä www.salonseurakunta.fi > Tule mukaan > Lapsille ja lapsiperheille.

LAPSILLE JA PERHEILLE

Netissä:
www.salonseurakunta.fi >
Tule mukaan >
Lapsille ja lapsiperheille
Instagramissa:
salonseurakuntalapsetjaperheet

ASKARTELUILTA

To 4.12. klo 17–19 Marttilan srk-talossa. Jouluaskarteluja, iltahartaus ja iltapalaa.

JOULUARKKI

La 13.12. klo 10–14 Salon srk-talon päiväkerhotiloissa. Lastenhoitoa perheiden nuorimmille aikuisten joulunalusvalmistelujen ajaksi. Lapset voi tuoda hoitoon kolmeksi tunniksi. Riisipurolounas tarjolla klo 11.30. Tiedustelut Miiralta, p. 044 774 5357, miira.lehti@evl.fi.

JOULUKIRKKO

- Lasten joulukirkko Halikon kirkossa to 4.12. klo 10, Kosken srk-talossa ma 15.12. klo 9.30, Marttilan kirkossa ke 17.12. klo 9.30, Salon kirkossa to 11.12. klo 9 ja 10 sekä pe 12.12. klo 10.
- Joulukirkot aatosta loppiaiseen s. 16.

KERHOJA PERHEILLE

Perhekerhot Halikossa, Kiikalassa, Koskella, Kuusjoella, Marttilassa ja Perttelissä. Perheiden avoin aamupäivä Ollikan srk-kodissa.

JOHANNA ROUTASALO



Perheiden ilta Salon srk-talossa. Iltaperhekerhot Suomenselällä ja Särkisalossa. Tiedot netissä.

KOKO PERHEEN PYHIS

- Su klo 15 Salon srk-talossa.
- 7.12. Lahjapajassa valmistelemme pieniä joululahjoja rakkaalle annettavaksi.
 - 14.12. Joulupolulla lauluja ja leikkejä ensimmäisen joulun tunnelmissa.

LAPSIPARKKI

Marttilan srk-talossa keskiviikkoisin klo 15–18. Ilmoittautuminen edellisenä päivänä klo 17 mennessä viestillä lastenohjaaja Katille p. 044 744 3220. Tarkemmat tiedot päivistä nettisivuilla.

MONIKKOPERHEIDEN KAHVILAILTA

Ti 16.12. klo 17 Halikon Pikkupapilassa, järj. Turun seudun monikkoperheet ry.

MUSIIKKIHETKI LAPSIPERHEILLE

Tiistaisin klo 10 Salon srk-talon kahvila Mannassa. Vaihtuvan teeman mukaista yhteistä toimintaa klo 9.30–11.30.

PERHELEIRIT

- Naarilan leirikeskuksesta. Lisätietoja ja ilmoittautumiset leireille noin kuukautta ennen leirin ajankohtaa.
- 14.–15.3. alle kouluikäiset lapset perheineen
 - 11.–12.4. vauvaperheet

PIKKUHELPPI

Maksutonta ensisijaisesti perheiden kotona tehtävää lastenhoitoa, joko sisällä perheen kodissa tai ulkona. Lastenhoidon lisäksi on mahdollisuus myös keskustella arjen asioista työntekijän kanssa. Yhdelle perheelle tarjotaan apua 1–4 kertaa kaudessa, yhden kerran pituus on maksimissa kolme tuntia. Pikkuhelin työntekijät ovat Salon seurakunnan koulutettuja lastenohjaajia. Lisätietoa ja ilmoittautuminen netissä.

SAUNA JA KYLMÄUINTI PERHEILLE

Ti 2.12., 16.12., 13.1. ja 27.1. klo 17–19 Naarilan leirikeskuksen rantasaunalla.

VAUVAKIRKKO

Su 11.1. klo 17 Salon kirkossa.

LASTEN KAUNEIMMAT JOULULAULUT

- Kuusjoen kirkossa ti 9.12. klo 18.30.
- Muurlan kirkossa su 14.12. klo 16.
- Perttelin kirkossa ti 9.12. klo 17.
- Salon kirkossa ke 10.12. klo 18.
- Särkisalon kirkossa la 13.12. klo 17.

PYHÄKOULU KOKKILAN RANNASSA

Koko perheen jouluvaellus ensimmäisen joulun tapahtumien äärellä Angeliemellä Kokkilan rannassa ke 10.12. klo 17.30–19. Herkuttelua ja lämmintä juomaa tulen lämmössä. Grilli kuumana omia eväitä varten.

VÄRIKYLPIÄ VAUVOILLE JA TAAPEROILLE

Värikyly on vauvojen ja taaperoiden omaa taidetoimintaa, jossa eletään ja aistitaan värejä, muotoja ja materiaaleja kiireettömästi oman aikuisen kanssa. Tuokioiden tunnelmat pohjautuvat kirkkovuoden ja kristillisen perinteen teemoihin.

Värikylyryhmä kokoontuu Salon seurakuntatalon kasvatuksen siiven kappelissa:

- Vauvat 5–11 kk: Maanantaisin 19.1.–23.2. (5 krt, huom. vko 8 loma) klo 10–10.45.
- Taaperot 12–24 kk: Maanantaisin 2.3.–30.3. (5 krt) klo 10–10.45.

Ilmoittautumiset ma 1.12. alkaen www.salonseurakunta.fi > Tule mukaan > Lapsille ja lapsiperheille. Lisätietoja: johanna.routasalo@evl.fi, p. 044 774 5544.

**KOULULAISILLE** www.salonseurakunta.fi/koululaisille**NYT VOIT TILATA LÖYTÖRETKEILIJÄT-LEHDEN!**

Lehdessä on sisältöä pyhän, kaverien ja luomakunnan teemojen ympärillä. Leh-

destä löytyy puuhailtavaa ja luettavaa. Se sopii 10–13-vuotiaille. Lehti on maksuton ja ilmestyy kolme kertaa vuodessa (helmi-, touko- ja syyskuussa). Lehti lähetetään postitse tilaajan nimellä (lapsen nimellä).

Löytöretkeilijät-lehti on jatkumoa kirjepyhiksen Päkän postille ja Tutkimuspartiole. Voit kuitenkin tilata lehden, vaikkeet olisikaan ennen tilannut kirjepyhiksen sisältöjä.

Lehden pääset tilaamaan QR-koodin kautta.

**KUMMIN KAA YÖ KIRKOSSA**

Tule viettämään yö Halikon kirkossa kummi kanssa 10.–11.1.2026. Tapahtuma on tarkoitettu 1.–6.-luokkalaisille ja heidän kummeilleen. Yö kirkossa alkaa klo 18 ja päättyy aamun messun jälkeen. Ilmoittautuminen viim. 2.1. netissä. Lisätietoja Emilialta p. 0404873524, emilia.holopainen@evl.fi

LAPSIKUOROT

Katso tiedot www.salonseurakunta.fi/musiikki

NUORILLE

www.salonseurakunta.fi/nuorille

SALON SRK-TALON SATAMASSA

- Avoimet ovet ti-pe klo 15–18.
- Nuortenilta perjantaisin klo 18–22. Ruokaa, yhteistä ohjelmaa ja mainiota seuraa. Ilta päättyy hartauteen.
- Nuorten messu pe 12.12. klo 18 Salon kirkossa.

SALON SRK-TALON MUSATILASSA

- Musailuilltapäivä ke klo 16.30–17.45.
- Nuorisokuoro Diskantin harjoitukset ke klo 18–19.30.

Tunnelmia nuorisokuoron esiintymismatkalta

Nuorisokuoro Diskantti matkusti syyslomalla esiintymismatkalle Saksan Müncheniin. Matkalla kuoro esiintyi päivittäin seurakunnissa sekä saksansuomalaisten Suomi-koulussa. Keikkojen lisäksi tutustuttiin paikallisiin nähtävyyksiin sekä vietettiin aikaa yhdessä laulaen ja hiljentyen. **Amelia Viljamaa, Amanda Routasalo ja Katariina Kunnia** kertovat kuvin matkasta.



Esityksen jälkeinen iloinen tunnelma säilyi koko reissun ajan. Reissulla ei tylsää hetkeä nähty, vaan jokainen hetki täyttyi ilolla ja naurulla.



Huristelimme junalla Saksan korkeimman vuoren, Zugspitzen huipulle. Saksan lisäksi kävimme siis Itävallassa, sillä huippu oli osittain Itävallan puolella. Kuten arvata saattaa, maisemat olivat henkeäsalpaavat.



Kävimme puchheimilaisessa seurakunnassa, jossa esitimme muun muassa Ultra Bran Minä suojelen sinua kaikelta, Kaksin karkuteillä -elokuvasta tutun Valon kirkkaan viimein nään ja Nuoren seurakunnan veisukirjasta tutun Pyhiinvaeltajan laulun, mutta saksan kielellä.



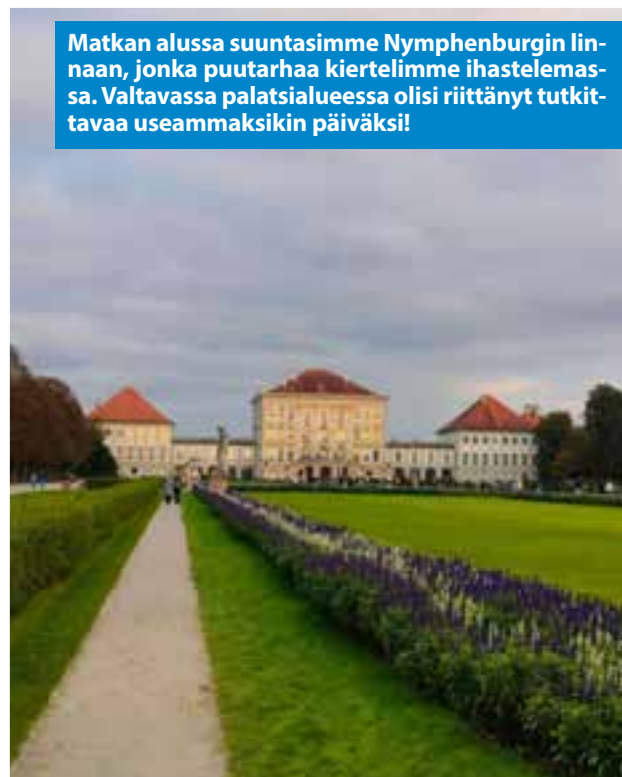
Suomi-koulussa jaoimme esityksen jälkeen lapsille ja nuorille suomalaisia leikkejä. He jakoivat myös meille heidän lempileikkejään. Näissä hetkissä mukavaa oli sekä kuorolaisilla että Suomi-koulun lapsilla.



Vierailimme syksyisessä Münchenin olympiapuistossa. Taustalla olympiatiorni, jonka korkeus on huimat 291 metriä. Tämän jälkeen hiljentyimme Olympiapuiston läheisyydessä tapahtuneen terrori-iskun muistomerkin äärelle.



Onnistuneen keikan jälkeen vietimme nuorten iltaa paikallisen nuorison kanssa jutellen ja syöden herkullista intialaista ruokaa. Ennen ruokailua opetimme heille ruokalaulun Tule siunaa, Herra, pöydän antimet. Saksalaiset nuoret opettivat myös meille heidän perinteisen ruokalaulunsa.



Matkan alussa suuntasimme Nymphenburgin linnaan, jonka puutarhaa kiertelimme ihastelemissa. Valtavassa palatsialueessa olisi riittänyt tutkittavaa useammaksikin päiväksi!



AIKUISTEN TOIMINTAA

Kaikki kokoontumiset sekä säännöllinen viikko- ja piiritoiminta aina ajantasaisesti nettissä www.salonseurakunta.fi/tapahtumat.

Kevätkauden aloituskerrat viikkoilmoituksissamme Salon Seudun Sanomissa, Salonjo-kilaaksossa, Perniönseudun Lehdessä sekä Auranmaan Viikkolehdessä.

RAAMATTUA JA RUKOUSTA

- Naisten raamattupiiri Salon srk-talossa 15.12. asti ma klo 18.
- Raamattu- ja rukouspiiri Halikon srk-talossa 18.12. asti to klo 18.
- Raamattupiiri Kiikalan srk-talossa to 11.12. klo 13.
- Raamattu- ja rukouspiiri Kuusjoen srk-talossa 17.12. asti ke klo 18.
- Raamattupiiri Ollikan srk-kodissa ke 10.12. klo 13.
- Rekijoen rukouspiiri Koivusilla (Reväntie 181) ti 2.12. ja 16.12. klo 18.30.
- Toivoa naisille -piiri Salon srk-talon Valkamassa ti 9.12. klo 17.

MUITA ILTOJA

- Pyhän Hengen ilta ke 3.12. klo 18 Salon srk-talossa.
- Usko arjessa -ilta to 22.1. ja 26.2. klo 18.30 Salon srk-talossa.

KÄSITYÖPIIREJÄ JA -KERHOJA

- Muurlan srk-kodissa to 11.12. klo 13.
- Perniön srk-talossa ke 3.12. klo 12.
- Salon srk-talon kerhotila Valkamassa (kansainvälinen) 17.12. asti ke klo 11–14.
- Suomensjärven srk-keskuksessa ma 8.12. klo 13.
- Vaskion srk-kodissa ti 9.12. klo 17.30.

MUITA KOKOONTUMISIA

- Aamulenkki Perniön srk-talolta ke 3.12. klo 8.30 ja Suomensjärven srk-keskukselta ke 10.12. klo 9. Lenkin jälkeen aamukahvi ja aamun Sana.
- Iltarusko ma 8.12. klo 13 Särkisalon srk-kodissa.
- Jumpparyhmät: Naisten jumppa ti klo 10 ja miesten jumppa ke klo 9 Salon srk-talossa sekä tuolijumppa ti klo 10 Ollikan srk-kodissa (vko 50 saakka).
- Juttukammari mielenterveyskuntoutujille ke 3.12. klo 15 Salon srk-talossa.
- Lukupiiri ti 9.12. klo 15 Vaskion srk-kodissa.
- Miesten toimintaa: Saunailta ke 3.12. klo 18 Kesä-Angelassa ja ke 10.12. klo 16 Lipari-majalla.
- Työikäisten miesten ja miestenpiirin yhteinen ehtoollishartaus ke 10.12. klo 18 Vaskion kirkossa; glögi- ja puurotarjoilu.
- Naistenilta ma 1.12. klo 18 Perttelin srk-talon Yhteiskammarissa.

- Porinapiiri ma 1.12. klo 10 Salon srk-talossa, aiheena adventti.
- Sauna ja kylmäuinti ti 2.12. ja 16.12. Naarilassa; lapsiperheille klo 17–19, yleinen sauna klo 19–21.
- Seurakuntapiiri to 4.12. klo 10 Kiikalan srk-talossa.
- Siskon Kamarin keskustelu- ja askartelupiiri 3.12. klo 12 Ollikan srk-kodissa.
- Suomen kielen lukupiiri 9.12. saakka ti klo 10 Salon srk-talon kerhotila Valkamassa.
- Ystäväpiiri 9.12. asti ti klo 11.30 Perttelin srk-talon kahviossa.

KOHTAAMISPAIKKOJA

KAHVILA MANNA

Avoinna ti 10–11.30 ja ke–to klo 10–15 Salon srk-talossa, Kirkkokatu 6. Keittolounasta myynnissä ke klo 11–13. * Suljettu 8.12.2025–12.1.2026.

KOHTAAMISPAIKKA ONNELA

Maanantaisin 15.12. saakka klo 12–15 Kiikalan srk-talossa.

LÄHETYKSEN KOHTAAMISPAIKKA

Lauantaisin (29.11. saakka ja jälleen 10.1. lähtien) klo 11–14 Halikon kotiseutumuseon vieressä, Kirkkorinne 5. Hartaus kuukauden ensimmäisenä aukiolokertana klo 12.

LÄHETYSKAHVIO KAFFEMUKI

Tiistaisin (9.12. saakka) klo 13– Salon srk-talossa. Kahvia ja ohjelmaosuus. Kahviraha lähetystyölle. * 2.12. Kirkkokuvia eri puolilta Suomea (Liisi Kärkkäinen). * 9.12. Joulutorttukahvit sekä Päivi Pulkkinen-Watsonin muistoja 22 pappisvuodesta Salossa.

TUTUN TUPA

Ke 10.12. (ei 3.12.) klo 9–11 Kosken srk-talossa.

YHTEISÖRUOKAILUT

Järj. diakoniatyö. Vapaaehtoinen maksu Yhteisvastuukeräykseen.

KAIKEN KANSAN AAMUPALAT:

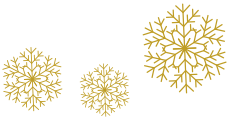
- Kiikalan srk-talossa to 4.12. klo 9.30.
- Kuusjoen srk-talossa ke 3.12. ja 14.1. klo 10.
- Salon srk-talossa to 15.1., 22.1. ja 29.1. klo 9.

YHTEISESSÄ PÖYDÄSSÄ -LOUNAAT:

- Kosken srk-talossa ke 3.12. klo 11.30.
- Marttilan srk-talossa ke 10.12. klo 11.30.
- Perniön srk-talossa to 4.12. klo 12.
- Perttelin srk-talossa pe 12.12. klo 12.
- Salon srk-talossa 4.12. klo 12.
- Suomensjärven srk-keskuksessa ke 17.12. klo 12.

JOULUN JUHLINTAA

- Sley:n perinteinen adventtijuhla su 7.12. klo 18 Marttilan srk-talossa.
- Kiskon eläkeläisten iltapäiväkerhon ja käsityökerhon puurojuhla ti 9.12. klo 13 Kiskon srk-talossa.
- Perttelin seurakuntaväen joulujuhla ke 10.12. klo 12 Perttelin srk-talossa. Järj. yhdessä Eläkeliiton kanssa.
- Muurlan varttuneen väen iltapäiväkerhon puurojuhla ke 10.12. klo 13 Muurlan srk-kodissa.
- Kiikalan ja Suomensjärven seurakuntaväen joulujuhla to 11.12. klo 13 Kiikalan srk-talossa.
- Kuusjoen seurakuntaväen joulujuhla to 11.12. klo 13 Kuusjoen srk-talossa.
- Eläkeläisten joulujuhla pe 12.12. klo 12 Kosken srk-talossa.
- Naisten puurojuhla ma 15.12. klo 17 Väärälän Alitalossa, Kaukurintie 1571.
- Seurakuntaväen joulujuhla to 18.12. klo 12 Perniön srk-talossa. Jouluruoka 25 €. Ilmoittautumiset 11.12. mennessä: p. 044 774 5216 (ma-to klo 10–12).



MARITTA MÄÄTTÄNEN



SEURAKUNNAN JOULUJUHLA

Seurakunnan yhteinen joulujuhla jouluaattona ke 24.12. Salon seurakuntatalossa. Tilaisuus alkaa joulurauhan julistuksen seuraamisella klo 12. Sitä ennen glögitarjoilu klo 11.30 alkaen. Ohjelmassa joululounas, yhteislaulua, jouluevanke-liumi ja hartaus. Ruokailun takia ilmoittautumiset ja erityisruoka-valiot viimeistään 17.12. nettilo-makkeella www.salonseurakunta.fi/tapahtumat tai ma-to klo 9–13, p. 044 774 5202.



UNKARILAISET TULEVAT!

Saamme vieraita ystävyysseurakunnastamme Unkarin Nagykanizsasta 17.–24.8.2026. Tule mukaan ideoimaan vierailun ohjelmaa loppiaisenä 6.1. klo 13 seurakuntatalolle, Kirkkokatu 6. Jos haluat tarjota majoitusta vieraille viikonlopuksi 21.–24.8., sekin on tervetullutta, mutta suunnittelutilaisuuteen osallistuminen ei velvoita mihinkään eikä vaadi sitoutumista. Lisätietoja antavat Henna Seppälä, puh. 044 774 5214, ja Timo Viitanen, puh. 044 774 5295.

VAPAAEHTOISTEN KIITOSJUHLA

Kaksi juhlaa seurakunnan vapaaehtoistehävissä toimiville: ma 12.1. klo 18 ja ti 13.1. klo 12 Salon srk-talossa. Voit valita, kumpi sopii sinulle paremmin, ohjelma on sama molemmissa juhlissa. Ohjelmassa muun muassa ruokaa ja musiikkia. Ilmoittautuminen netissä 1.–31.12. www.salonseurakunta.fi/tapahtumat tai puhelimitse 1.–23.12. ma-to klo 9–13, p. 044 774 5202.

LAULUNARVOISTEN LEIRI

Naarilan leirikeskuksessa 21.–22.1.2026. Laulunarvoiset kokoontuvat jo perinteiseen tapaan suunnittelemaan ja harjoittelemaan yhdessä kevään hoivakotivierailuja. Mikäli et ole ollut aikaisemmin mukana Laulunarvoisten toiminnassa, ota ennen ilmoittautumista yhteyttä seurakunnan hoivamuusikko Terhiin: terhi.lehtovaara@evl.fi. Leiri alkaa ke 21.1. klo 15 ja päättyy to 22.1. klo 17. Ilmoittautuminen 16.1.2026 mennessä netissä www.salonseurakunta.fi/tapahtumat. Lisätietoja saa Terhiltä.

SENIORIPYSÄKKI-RYHMÄ

Keskusteluapua yli 65-vuotiaille. Senioripy-säkki-ryhmä on HelsinkiMission kehittämä, ammatillaisen ohjaama maksuton terapeut-tinen keskusteluryhmä. Ryhmässä voi jakaa omia ajatuksia ja tunteita sekä löytää niille uusia merkityksiä ja näkökulmia. Salon srk-talossa kokoontuu ryhmä 13.1.–28.4. tiistaisin sekä ke 18.2. klo 13–14.30 (ei 7.4.). Paikkoja on rajoitetusti, ryhmään ilmoittautuneet haastatellaan. Ilmoittautuminen viimeistään 31.12. diakoniatoimistoon ma-to klo 10–12, puh. 044 774 5216 tai sähköpostilla diakoniatoimisto.salo@evl.fi. Tiedustelut: Sari Rämö, p. 044 774 5360 tai sari.ramo@evl.fi

YHTEISSYNTYMÄPÄIVÄJUHLAT

Juhlia järjestetään vuoden 2026 sankareille (70, 75, 80, 85, 90 ja 90+). Juhlita ilmoitetaan



KATJA NURMIO

SEURISSUNNUNTAIN SUUNNITTELUA

Salon seurakuntatalossa järjestetään Seurissunnuntai-tilaisuuksia, myös ensi vuonna. Seurissunnuntai on yhteinen juhla! Tervetuloa suunnittelemaan yhdessä vuoden 2026 seurissunnuntai-tilaisuuksien ohjelmaa su 18.1. klo 15.30 Salon seurakuntatalolle. Kuvassa valmistelupuhissa Terhi Lehtovaara (vas.), Maria Gustafsson ja Annukka Saarinen.

viikkoilmoituksissa ja netissä sitä mukaa, kun ne varmistuvat. Tiedossa olevat juhlat: Kuusjoen juhla su 1.2. ja Perttelin juhla su 8.3. Lisää tietoa vuoden alussa.

APUKÄSIEN ILMOITUSTAU LU

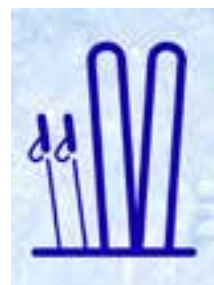
Liity mukaan WhatsApp-ryhmään!

Seurakunnan työntekijät ovat kokoamassa WhatsApp-ryhmää, johon julkaistaan ilmoituksia vapaaehtoistehtävistä. Tehtävään ilmoittaudutaan lähettämällä viesti ilmoituksen tekijälle. Kun tehtävä on täytetty, siitä tulee ilmoitus ryhmään. Jos haluat mukaan Apukädet-ryhmään, ota yhteyttä diakoniatyöntekijä Sanna Saramoon, p. 044 774 5296 tai lähetyssihteeri Henna Seppälään, p. 044 774 5214. Esimerkki

avoinna olevista tehtävistä: Salon kirkon Kauneimpiin Joululauluihin su 7.12. klo 14 ja 16 tarvitaan lauluvihkojen jakaja ja kaksi kolehdinkerääjää, ilmoittaudu Hennalle.

LASKETTELUMATKA HIMOKSELLE

La 31.1.2026. Hinta 30 € sis. matkan ja lounaan. Lasketteluaika noin viisi tuntia. Ilmoittautuminen netissä alkaa 1.12.2025 ja päättyy 20.1.2026. Lisätietoja Kai Ruhalta p. 044 774 5337, kai.ruha@evl.fi.



Retriittejä ja hiljaisuutta 2026

Lisätiedot ja ilmoittautumiset:
www.salonseurakunta.fi/aikuisille/retriitit

HILJAISUUDEN PÄIVÄ

Perniön leirikeskus Reilassa la 11.4. klo 10–18. Ohjaajina diakoniatyöntekijät Hanna Hannula ja Nico Wigren.

HILJAISUUDEN RETRIITTI ÖRÖN SAARESSA

17.–19.4. Hinta 366 € sis. meno-paluu venekuljetuksella Kasnäsän satamasta, majoittuminen yhden hengen hotellihuoneessa, rantasauna lauantai-iltana sekä aamiaiset, lounaat ja päivälliset. Ohjaajina Marika Huhtasalo ja Henna Seppälä. Ilmoittautumisen yhteydessä maksetaan 183 € ja loput laskutetaan 1.3. Ilmoittautuminen viimeistään 16.1.

TAIDERETRIITTI

17.–19.4. Naarilan leirikeskuksessa. Hiljaisuuden retriitti, mahdollisuus keskustella ohjaajan kanssa. Osallistujan ei tarvitse osata mitään etukäteen, taide on vain väline itsensä kuunteluun. Ohjaajina Liisi Kärkkäinen ja Anne Niemi. Hinta työssä käyville 115 €, eläkeläisille, opiskelijoille ja työttömille 75 €, muualta kuin Salon seurakunnasta tuleville 135 €/95 €. Ilmoittautumisen yhteydessä maksetaan 75 € ja loput maksetaan paikan päällä käteisellä. Ilmoittautuminen 17.1.–25.3.

HENKILÖKOHTAISESTI OHJATTU RETRIITTI

To-su 22.–25.10. Naarilan leirikeskuksessa. Retriitti perustuu ignatiaaniseen perinteeseen sisältäen messujen ja yhteisten rukoushetkien lisäksi ohjaajan tapaamisen päivittäin ja neljä henkilökohtaista rukousmietiskelyä Raamatun tekstin äärellä. Kullakin osallistujalla on oma ohjaaja. Ohjaajina ignatiaanisen retriitin ohjaajat psykoterapeutit Seppo Laakso ja Elina Laakso, pastorit Olli J. Vuoristo-Watia ja Liisi Kärkkäinen. Hinta työssä käyville 165 € ja eläkeläisille, opiskelijoille ja työttömille 125 €. Muualta tulevilta 185 €/145 €. Ilmoittautumisen yhteydessä maksetaan 150 € ja loput maksetaan paikan päällä. Ilmoittautumisl linkki avautuu noin kolme kuukautta ennen retriitin alkamista.

HILJAISUUDEN POLKU

Teijon kansallispuistossa la 23.5. ja 12.9.

HILJAISUUDEN RETRIITTI

Naarilan leirikeskuksessa 20.–22.11.

PEXELS





Suomalainen perhe Japanissa

RIITTA KOIVISTO
KUVAT: KIA JA MARKUS SYRJÄTIE

Syrjätiet ovat olleet Japanissa lähetystyössä viitisen vuotta. **Markus Syrjätie**

oli Teams-yhteydessä Suomeen. Perheen kuulumisia, kirjeitä ja YouTube-videoita löytyy sivulta salonseurakunta.fi > Lähetyt ja kansainvälinen vastuu.



Meille kuuluu hyvää

Tällä hetkellä minä (Markus) olen työssä ja vaimoni **Kia** hoitaa keväällä syntynyttä **Lukas**-vauvaa. **Noomi** on tokaluokkalainen, **Lydia** ja **Sofia** ovat päiväkodissa. Olemme sopeutuneet hyvin. Lapsille Japani on turvallinen maa. He viihtyvät hyvin ja voivat leikkiä pihalla toisten lasten kanssa.

Uusimme juuri perheen viisumeita. Byrokratiassa on täällä tekemistä, mutta asiat järjestyvät aina, kun noudattaa ohjeita huolellisesti.

Asumme HAT-Kobessa

HAT tulee yksinkertaisesti sanoista Happy Active Town – onnellinen aktiivinen kaupunki tai kylä. Kaupunki näyttää modernilta, sillä maanjäristyksessä vuonna 1995 se tuhoutui pahasti ja sitä on rakennettu uudelleen.

Asumme ”alemman keskiluokan” kerrostalossa, eli meillä ei ole aulapalveluita. Meillä on täällä lämmitys ja ilmalämpöpumppu, mutta vain yksinkertaiset ikkunat. Talvella kylmä tulee sisällekin, toisin kuin Suomessa on totuttu.



Olemme reilusti suomalaisia

Perheemme on aika suuri, kun täällä tavallisimpia ovat yhden lapsen perheet. Erotumme kyllä katukuvassa.

Luemme suomalaista Aku Ankkaa ja Mauri Kunnaksen kuvakirjoja, jotka näyttävät lapsille suomalaisia perinteitä. Tutustumme tietysti myös Raamattuun. Viimeksi Suomeen lähtiessä meidän piti ennakoida lapsille kirosanoihin törmäämistä: jotkut käyttävät sellaisia, mutta meidän perheessä niitä ei käytetä.

Yhdistelemme ruokakulttuureita

Ulkona syöminen on täällä ollut edullista – tosin perhe on nyt isompi. Sushista tykkäämme kaikki. Siinä muuten olennaisinta on, että riisi on keitetty oikein.

Kotona teemme lihapullia, makaronivuokaa ja aasialaisvivahteista kanakeittoa tai japanilaistyylistä currya. Teemme myös puuroa, hapanjuurileipää ja jugurt-



Tokiossa Pokemon-kahvilasta saa hienoja annoksia.

EPÄTAVALLISTA ESINEISTÖÄ

TIMO VIITANEN

EHTOOLLISPOLETTI

Aloitettaisiinko taas siitä, että selvitetään, mistä ei ole kysymys? Kyseessä ei ole ns. rahake, jollaisia siellä ja täällä on vuosien mittaan käytetty kolikon korvikkeena vessanovissa, puhelinkopeissa ym. Tällä poletilla ei saa ehtoollista automaattista. Mutta jos ei, niin miten sitten?

Esineinä erilaiset poletit toki muistuttavat toisiaan, siksihän niille on yhteinen nimityskin. Puhutaan siis useimmiten pyöreistä tai soikeista, halvahkoista metallisista (myöhemmällä ajalla myös muovisista) laatoista, jotka eivät käy rahasta, mutta kyllä päästävät johonkin, esim. vessaan, metroon, puhe-lynteyteen. Usein niihin on valettu tai leimattu tunnus, joka kertoo, mihin

laitteeseen kukin nimenomainen mötikä kelpaa.

Suomessa tietääkseni mikään kirkkokunta ei ole koskaan käyttänyt ehtoollispoletteja. Maailmallakaan niitä ei juuri enää käytetä. Aikanaan sitä vastoin niillä on ol-

lut varsinkin reformoiduissa kirkkoissa keskeinen tehtävä. Monet reformoidut kirkot nimittäin noudattivat, ja monet edelleen noudattavat, ns. suljetun ehtoollispöydän periaatetta: ehtoolliselle ei päästetä ketä tahansa. Pyhään pöytään pyrkijän tulee olla kastettu seurakunnan jäsen, mutta myös elämältään nuhteeton ja kristinopista perillä. Jotta näin olisi myös käytännössä, seurakunnan vanhimmat, siis ikään kuin kirkkoneuvoston jäsenet, kiertävät ennen ehtoollispyhää seurakuntalaisten kodeissa ja perehtyvät niiden tilanteeseen. Jos kristinoppi on hallussa eikä suurempia syntejä ole havaittavissa, halukkaalle annetaan tarkastuksen päätteeksi poletti, jonka ehtoolliselle tulija sitten puolestaan luovuttaa kirkon ovela ehtoollissunnuntaina merkiksi siitä, että on ”tutkittu ja hyväksitty”. Meillähän samantapaista tehtävää on lailansa hoitanut rippikouluvelvoite.

Ehtoollispoletit ovat ulkoisesti yksinkertaisia esineitä, mutta oma estetiikkansa niilläkin on. Joskus niissä lukee vain seurakunnan nimi, mutta joskus niissä voi olla jokin kristillinen symboli (palava pensas, ehtoollismalja) tai raamatunlause, kuten ”Tehkää se minun muistokseni” (1. Kor. 11:24). Vaikka kysymys on vain hallinnollisesta välineestä, senkin on haluttu viittaavan itsensä ulkopuolelle, pyhiin asioihin: kyseessä ei ole hallinnollinen itsetarkoitus.

RAUHAN TERVEHDYS!

Kristinuskon alkuaikoina oli tapana, että kristityt tervehtivät toisiaan ”Kristuksen rauhallalla”, useimmiten suutelemalla poskelle. Tämä tapahan on Euroopassa ja Välimeren alueella muutenkin laajalle levinnyt, joten miksi niin ei olisi tehty messussakin. Vähitellen, keskiajalle päästyä, tapa alkoi kuitenkin näyttää seksuaalisesti kyseenalaiselta ja hygieenisesti arveluttavalta. Saattoipa seassa olla epäilystä siitäkin, että yleinen ja yhtäläinen tervehtiminen hälventäisi sosiaalisia





Viime kevään pääsiäistapahtumassa pidettiin pyhäkoulua ulkona.

tia. Suomesta kaipaamme eniten luonnon antimia ja karkkeja!

Kieli teettää työtä

On kahdenlaiset foneettiset aakko-
set, vanhat kuviin perustuvat kirjoitusmerkit ja niiden erilaiset lausumistavat... Ja käsitteitä on joskus vaikea kääntää. Esimerkiksi ”synti” käsitetään täällä rikollisuudeksi ja ”armo” sääliksi. Kielenopettajamme on onneksi kristitty, ja hänen kanssaan keskustelemme tulkinnoista. Lastemme japani kuulostaa hyvältä ja sujuvalta. Me aikuiset puhumme kömpelömmiin, mutta meillä on suurempi sanavarasto.

Koulu on hyvällä tavalla järjestelmällinen, ja Noomi on viihtynyt, mutta lasten yksilöllisiä tarpeita ei paljon oteta huomioon. Seuraavan luokan hän aloittaakin kansainväli-

sessä koulussa, englanniksi, sillä japanilainen koulu alkaisi jo erota suomalaisesta liian paljon.

Tie kristityksi on pitkä

Kirkkomme tavoittaa paljon ihmisiä – on konsertteja, englannin ja suomen opiskelua, joulupipareiden leivontaa – mutta hyvin harva ottaa kasteen ja liittyy seurakuntaan.

Se, että Jeesus on ainoa tie, tuottaa ongelmia varsinkin silloin, kun henkilö harkitsee kristityksi tulemistä. Se tarkoittaisi esimerkiksi kotitaltareista luopumista; niiden ääreen kokoonnutaan muun muassa uuden vuoden aikoihin sukulaisten kanssa toimittamaan rukouksia esisien hengille. – Uusi vuosi on täällä se vuoden vaihteen suuri juhla, joulun merkitystä ei tunneta.

Haluamme ymmärtää kulttuuria

Täällä ei kuulu sanoa asioita suoraan, ei ainakaan ”ei”, joten väärinymmärryksien ja riitojenkin aiheita riittää. Ulkomaalaiset tosin saavat paljon anteeksi. Ihmisen ”kasvot ulospäin” ja ”sisäinen minä” ovat eri asioita, ja fasadin taakse näkeminen on vaikeaa. Edes joskus ulkomailla asuneet ovat tottuneet näyttämään enemmän sisimmästään.

Mutta japanilaiset, jos ketkä, osaavat palvella ja ottaa toiset huomioon. Ei-kristitytkin kirkossa kävijät ottavat sujuvasti isännän asenteen ensikertalaisia kohtaan.

Vapaa-aikaa pitää järjestää

Olen pappi koko ajan, ja raja työn ja vapaa-ajan tai työn ja kodin välillä on häilyvä. Lauantaiksi koetamme järjestää vapaapäivän. Parhaiten se onnistuu, kun lähdemme retkelle. Silloin olemme todella erilaisten laitteiden tavoittamattomissa.

RUKOUSAIHEITA:

- Länsi-Japanin evankelisluterilaiselle kirkolle lisää työntekijöitä. Japani luokitellaan tavoittamattomaksi maaksi, koska kristittyjä on alle yhden prosentin.
- Mahdollisimman moni japanilainen saisi suhteen Jumalaan.
- Tulevien joulutapahtumien onnistuminen.

hierarkiaeroja, mikä tuskin oli ylempien yhteiskuntaluokkien mieleen. Vaan mikä ratkaisuksi?

Ratkaisuksi keksittiin niin kutsuttu pax (tai oskulatorio tai pasifikaali. Nimitys on vaihdellut maasta ja kielestä toiseen). Perusmalli on yksinkertainen: pieni lauta, johon on veistetty esim. ristiinnaulitun kuva tai jokin muu pyhä kuva-aihe. Tätä

lautaa kuljetetaan sitten pitkin kirkkosalia siten, että kaikilla on tilaisuus suudella sitä, eikä siis toisiaan. Jonkinlainen keskinäinen yhteisöllisyys säilyy, mutta ihmiskontakti katoaa. Tai ehkä ei katoa. Kiistat siitä, kuka pääsee ensin ja kuka vasta sitten, ovat tunnettuja keskiajan käräjiltä. Nokkimisjärjestyksestään tarkat ihmiset ovat universaali aikakaudesta toiseen, vain tavat vaihtelevat.



Aina pax ei kuitenkaan ollut mikä tahansa pieni, yksinkertainen esine. Mitä korkeaa-arvoisempi aatelissuku, sitä hienompaa piti kaiken muunkin olla: miksi ei siis myös palatsin kappelin pasifikaalin? Esineet suurenevat, kuva-aiheet monimutkaistuvat. Lopulta tällaiset taideteokset muistutavat veistoksia. Jotkin niistä toimivat samalla pyhäinjäännösliippaina. On vaikea kuvitella, että näitä barokki-

kummajaisia kuljetettaisiin pitkin kirkkosalia kaiken kansan suudeltavina, eikä niin tehdäkään. Ne, kuten koko ilmiökin, jäävät vähitellen ylimystön jutuksi.

Protestantit, jotka tässä vaiheessa tarinaa ilmestyvät mukaan, eivät, kuten arvata saattaa, koskaan ihmeemmin innostu koko jutusta. Kuten niin usein, lapsi poistuu paikalta pesuveden mukana: protestanttinen maailma hylkää ajatuksenkin rauhantervehdyksestä, eikä se oikein palaa ennen kuin viime vuosisadan liturgisen uudistusliikkeen tuloksena. Meillä sentään säilyy kirkollinen tapa, jossa pappi ja seurakunta toivottavat toisilleen rauhaa. Pietistiset maallikko-liikkeet ottavat sitäkin innokkaammin vaarin rauhan toivottamisesta, ainakin sanallisesti. Pitäisikö seuraavan kerran toivottaa oikein ajatuksen kanssa?

Rauha sinulle, lukija.

WWW.LITURGICALARTSJOURNAL.COM

SEURAKUNTA SOMESSA



Seurakunta^{SANOMAT}

**4/2025
Julkaisija**
Salon seurakunta
www.salon-seurakunta.fi

**Toimitus
Päätoimittaja**
Kirkkoherra
Timo Hukka
p. 0400 784 322
timo.hukka@evl.fi

Toimitussihteeri
Marja Roiko
p. 044 774 5305
marja.roiko@evl.fi

Sivunvalmistus
Salon Seudun
Sanomat Oy
Ari Hakulinen

Jakelu
Varsinais-Suomen
Tietojakelu Oy ja
Posti Oy

Paino
Salon Lehtitehdas,
Salo 2025

Painos
26 552 kpl

Joulukirkkoja aatosta loppiaiseen

JOULUAATTO 24.12.

Aattohartaus klo 13

- Helisnummen kappelissa
- Marttilan kirkossa

Aattohartaus klo 14

- Halikon kirkossa
- Kiikalan kirkossa
- Kiskon kirkossa
- Kuusjoen kirkossa
- Teijon kirkossa
- Vaskion kirkossa

Aattohartaus klo 14.30

- Helisnummen kappelissa

Aattohartaus klo 15

- Isokylän (emäkirkon) hautausmaalla
- Kosken srk-talossa
- Perttelin kirkossa
- Särkisalon kirkossa
- Uskelan kirkossa

Aattohartaus klo 16

- Angelniemen kirkossa
- Halikon kirkossa
- Muurlan kirkossa
- Perniön kirkossa
- Salon hautausmaan kappelissa
- Suomensjärven kirkossa

Jouluyön messu klo 22

- Marttilan kirkossa
- Perniön kirkossa
- Uskelan kirkossa

JOULUPÄIVÄ 25.12.

Joulukirkko klo 8

- Kiikalan kirkossa
- Kiskon kirkossa
- Kuusjoen kirkossa

Joulukirkko klo 9

- Halikon kirkossa
- Perttelin kirkossa
- Salon kirkossa
- Yliskylän kirkossa

Joulukirkko klo 10

- Koskella, paikka tarkentuu myöhemmin
- Muurlan kirkossa
- Suomensjärven kirkossa

Joulukirkko klo 11

- Kosken kartanon kirkossa (Perniö)

Christmas Day Eucharist

in Salo Church at 11:00

Julkirka på svenska

i Halikko kyrka kl 15

TAPANINPÄIVÄ 26.12.

- Messu Uskelan kirkossa klo 10

VIATTOMIEN LASTEN PÄIVÄ SU 28.12.

- Ehtoollishetki Kosken srk-talossa klo 18
- Enkelikirkko Kiikalan kirkossa klo 18
- Messu Marttilan kirkossa klo 10
- Messu Uskelan kirkossa klo 10

UUDENVUODENPÄIVÄ 1.1.

- Sanajumalanpalvelus Halikon kirkossa klo 10

SUNNUNTAI 4.1.

- Messu Halikon kirkossa klo 10
- Messu Kiskon kirkossa klo 10
- Messu Kosken kappelissa klo 10
- Iltamessu Salon kirkossa klo 17

LOPPIAINEN 6.1.

- Kauneimmat joululaulut -messu Suomensjärven srk-keskuksessa klo 10
- Messu Muurlan kirkossa klo 10
- Messu Uskelan kirkossa klo 10